

Seat No. _____

HD-1601100302040202

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

April – 2023

Sanskrit

(Dharmashastra)

(Common Paper for 2015 & 2016)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- ૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બેનો આવશ્યક વિવરણ સાથે અનુવાદ કરો. ૧૪
- 1 Write a detailed note on any two of the following. 14
- (i) શરીરમેવ માતાપિતરૌ જનયતઃ॥
- (ii) સ એષ બ્રહ્મચારિણો યજ્ઞો નિત્યપ્રતતઃ॥
- (iii) બ્રૂહિ ધર્મસ્વરૂપજ્ઞસૂક્ષ્મં સ્થૂલં ચ વિસ્તરાત્।
વ્યાસવાક્યાવસાને તુ મુનિમુખ્યઃ પરાશરઃ॥
- (iv) ષટ્કર્માભિરતો નિત્યં દેવતાતિથિપૂજકઃ।
હુતશેષં તુ ભુજ્જાનો બ્રાહ્મણો નાવસીદતિ॥
- ૨ વૈદિક સાહિત્યમાં ધર્મસૂત્રોના સ્થાનની સમીક્ષા કરો. ૧૪
- 2 Criticize the position of ‘ધર્મસૂત્રાણિ’ in vedic literature. 14
- અથવા/OR**
- ૨ ‘આપસ્તમ્બધર્મસૂત્રમ્’ના રચનાકાળ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 2 Write down dates of ‘આપસ્તમ્બધર્મસૂત્રમ્’ 14
- ૩ સ્મૃતિસાહિત્યના વિકાસ પર સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 3 Write a detailed note on the development of Smṛti-literature. 14
- અથવા/OR**
- ૩ ધર્મશાસ્ત્રમાં આચાર્ય પરાશરના પ્રદાન પર સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 3 Write a detailed note on the contribution of પારાશરઃ in ધર્મશાસ્ત્રમ્. 14

- ૪ ‘આપસ્તમ્બધર્મસૂત્રમ્’ને આધારે ‘વિવાહભેદાઃ’ પર સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 4 Write a detailed note on ‘વિવાહભેદાઃ’ according to ‘આપસ્તમ્બધર્મસૂત્રમ્’ 14

અથવા/OR

- ૪ ‘પરાશરસ્મૃતિઃ’ના વર્ણવિષયોની વિસ્તૃત સમીક્ષા કરો. ૧૪
- 4 Criticize in detail the subjects of પરાશરસ્મૃતિઃ. 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બેની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૧૪
- 5 Discuss in detail any two of the following. 14

- (i) આપસ્તમ્બધર્મસૂત્રે વર્ણવ્યવસ્થા
- (ii) આપસ્તમ્બધર્મસૂત્રેષુ આશ્રમવ્યવસ્થા
- (iii) પરાશરસ્મૃત્યાં ચાતુર્વર્ણ્યચારઃ
- (iv) પરાશરસ્મૃત્યાં પ્રાયશ્ચિત્તાનિ